

ARENDALE KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Komite for omsorg
Møtested: Arendal kultur- og rådhus, komiterom 252
Møtedato: 15.05.2008   **Tid:** 08.30

Eventuelle forfall må meldes til politisk sekretariat på telefon 370 13142.
Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale.

Tillegg SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
16/08	07/4388	FORSKRIFT OM SKJENKETIDER ETTER ALKOHOLLOVEN FORSLAG TIL ENDRINGER FRA AD HOC-UTVALG Saksordfører: Tone Helene Strat, Krf.

Arendal, 08.05.2008

Atle Svendal (s)
-leder-

Tom Bakke
-politisk sekretariat-

ARENDALE KOMMUNE
SAKSPAPIRER
Komite for omsorg

Saksnr.: 16/08
Arkivsaksnr: 07/4388
Løpenr.: 28419/08
Arkivkode: U60

Saksbehandler: Trond S. Berg
Saksordfører: NN

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/08	Valgkomiteen	10.01.2008
8/08	Driftsstyret	10.01.2008
16/08	Komite for omsorg	15.05.2008
107/08	Bystyret	22.05.2008

FORSKRIFT OM SKJENKETIDER ETTER ALKOHOLLOVEN
FORSLAG TIL ENDRINGER FRA AD HOC-UTVALG

Vedlegg

1. Gjeldende forskrifter
2. Høringsforslag
3. Møteprotokoll fra ad hoc utvalgets møte 6.mai 2008

Bakgrunn for saken:

Driftsstyret behandlet sak om mandat og oppnevning av medlemmer til utvalg (ad hoc utvalg) som skulle evaluere gjeldende plan med fokus på skjenke- og åpningstider, sak 08/08.

Driftsstyret forutsatte at utvalget skulle ha kontakt med aktuelle aktører, herunder sosialtjenesten og politiet.

Utvalget skulle også vurdere eventuelle endringer i skjenke- og åpningstider med sikte på samordning med nabokommuner/ nærliggende kommuner.

Driftsstyret gjorde slikt vedtak:

Følgende oppnevnes i utvalg for evaluering av alkoholpolitisk plan/ gjeldende forskrifter i tråd med mandat i saksfremstillingen.

Torill Rolstad Larsen (leder)
Ingebjørg Amanda Godskesen
Linda Skjulestad
Tone Helene Strat
Kristen Bjormyr

Frist for fremleggelse av utvalgets arbeid settes til 1.mars 2008.

Rådmannen oppnevner sekretariat for utvalget.

Sekretariat har bestått av kons. Reidun Lund og jur. seniorrådgiver Trond S. Berg.

Utvalget har hatt 3 møter foruten møte med bransjen, sosialtjenesten, politiet og nabokommunene.

Utvalgets arbeid:

Utvalget har sett både på skjenke- og åpningstider og på kontrollutvalgets myndighet og oppgaver, spesielt i forhold til reaksjon på brudd på alkoholloven og skjenkebestemmelsene gitt av kommunen.

Utvalgets behandling og vurdering av skjenketidene:

Til møte med bransjen etc. 26.mars 2008 fremla utvalget følgende forslag til drøfting for så vidt gjaldt endrede skjenketider:

Dagens forskrift	Forslag til endring
Øl og vin – alm. Skjenketid 0800-0200	0800 - 0100
Brennevin – 1300-0200	1300 – 0030
Utvidet skjenketid fra 1/5-31/8 til 0300	Fra 15/6 til 15/8 til 0200

Forskrift åpningstider for serveringssteder

Dagens forskrift	Forslag til endring
Alle dager 0600-0400	Alle dager 0600-0300 *

* det er kommet endring i loven som kan medføre at det må lages helt ny forskrift(?)

Selv om det var ulike argumenter i møte for behovet for endringer var hovedinntrykket at det var viktig at skjenketiden var mest mulig felles i kommunene. Svært mange mente at en generell skjenketid til kl. 0100 var for streng. Det ble fra flere argumentert med at det heller burde være en skjenketid hele året og at denne burde være til kl.0200 for øl og vin. Når det gjaldt brennevin ble det fra bransjens side anført at det ikke var avgjørende at brennevin også kunne skjenkes til kl.0200. Fra politiet ble det sterkt understreket at en time tidligere skjenkestopp på brennevin var positivt.

Fra flere møtedeltakerne ble det poengtert at det var et felles ansvar å sørge for at det ble mindre fyll og vold i sentrum, og at regulering av skjenketider bare var ett av flere aktuelle virkemidler. Det ble vist til politiets tilstedeværelse, til strengere kontroll med skjenkestedene og de gode erfaringer bl. annet Kristiansand har med såkalte vertskapsbevis.

Med bakgrunn i tilbakemeldingene fra møtedeltakerne ble forslag til forskriftsendring sendt på høring til bransjen, politiet, sosialtjenesten og nabokommunene.

Flertallsforslaget som ble sendt på høring var

Skjenketid for øl og vin fra kl. 0900 – 0200 alle dager

Skjenketid for brennevin fra kl. 1300 – 0100 alle dager.

Ved fristens utløp var det kommet inn 7 uttalelser.

Politiet, NAV Arendal, Kulturnettverket, Risør kommune og Froland kommune støtter flertallsforslaget fra ad-hoc utvalget.

NHO Reiseliv går sterkt i mot at skjenking av brennevin opphører en time før øl og vin og ønsker skjenketidene skal være felles for alle kommunene langs Sørlandskysten, til kl. 02.00 alle dager for all alkoholholdig drikk.

Arendal restaurantstands forening ønsker skjenking til kl. 03.00 i perioden St. Hans – til og med 2. uke i august. De mener det er stor sannsynlighet for at bransjen fortløpende vil sende inn søknader for 4 dager av gangen om utvidet skjenketid med 1 time.

Vurdering:

Ad hoc-utvalget behandlet høringsuttalelsene i møte 6.mai 2008.

Protokoll fra møte er vedlagt saken.

Følgende forslag fikk flertall (med leders dobbeltstemme):

Salg og utlevering av øl

1. Salg og utlevering av øl kan skje innenfor følgende tidsrom:
  - a. 0800-2000 - på hverdager og dagen før Kr. Himmelfart.
  - b. 0800-1800 - på dager før søn -og helligdager og på nyttårsaften
  - c. 0800-1600 – på jul - påske og pinseaften.
2. Salg og utlevering av øl er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17.mai, på stemmedag for Storting, fylkesting og kommunevalg og folkeavstemming ved lov.

Skjenketider

1. Skjenktiden for øl og vin er fra kl.0900-0200 alle dager.
2. Skjenketid for brennevin er fra kl.1300 –0100 alle dager.

Kontrollutvalgets myndighet og oppgaver:

Utvalget ønsket en nærmere gjennomgang av retningslinjene for kontroll av salg og skjenking av alkohol, herunder hva som vurderes som lovlige reaksjonsformer.

Nedenfor følger deler av det notat som ble fremlagt ad hoc-utvalget:

Innledning:

Bystyret fastsetter retningslinjer for kommunens kontroll av salgs- og skjenkebevillinger.

Det kommunale kontrollutvalget har som oppgave å behandle saker hvor det fremkommer opplysninger, enten gjennom kontrollmelding fra kontrollørene eller fra andre myndigheter, når en bevillingshaver har brutt alkohollovens bestemmelser.

Reaksjonsformen må stå i forhold til alvorligheten i bruddet. Det vil være forskjell på å skjenke alkohol til noen under 18 år og det å bryte reklamebestemmelsene.

Retningslinjene må utformes slik at kontrollutvalget kan utøve skjønn i forhold til hva som anses som passende reaksjon.

Det er fra bystyret flere ganger uttalt at det må reageres strengt når det rapporteres brudd. Forslag til revisjon av retningslinjene tar tilbørlig hensyn til dette.

.....

Kontroll av bevilling:

Kommunen har avtale med Securitas om å utføre kontroll på kommunens vegne.

Det er reist spørsmål om kontrollhyppigheten. Med det klare utgangspunkt at brudd på vilkårene skal medføre tap av bevilling, kan kommunen styre Securitas sin

kontrollvirksomhet ved å kreve hyppigere kontroller, og kreve kontroller utført på spesielle tidspunkt.

Det bør også tilrettelegges at steder hvor det erfaringsmessig er mye ungdom skjer en hyppigere kontroll på alder og overstadig beruselse.

Valg av reaksjonsform.

Loven gir hjemmel for inndragning. Dette er den mest ytterliggående, kommunale reaksjonen. Ved mindre alvorlige overtredelser, spesielt 1.gang vil advarsel være en adekvat reaksjonsform.

Mens inndragning er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, med de krav til formell saksbehandling og adgang til å klage, er advarsel ikke et enkeltvedtak, og kan derfor ikke påklages. Som det fremgår av forslaget nedenfor anbefales det at advarsel gis av rådmannen, mens inndragning bare kan skje av kontrollutvalget, eventuelt driftsstyret. Ved alle typer overtredelse er det kommunen som må bevise at det faktisk er skjedd et brudd.

Det stiller derfor store krav til dokumentasjon fra utførende kontrollører og den oppfølging et meldt brudd får i kommunen, herunder innhenting av annen informasjon. Det er derfor avgjørende at kontrollrapportene er gode og kan brukes som fellende bevis.

Det kan ikke foretas en summarisk reaksjon. Reaksjonsformen må stå i forhold til det bruddet som er dokumentert/ bevist. Dette innebærer at overtredelsens grovhet vil være avgjørende.

Ofte vil bevillingshaver imøtegå saken med begrunnelse at bevillingshaver eller ansatte ikke kan klandres for forholdet – eks. at det er brukt falsk legitimasjon.

Loven setter ikke som vilkår for reaksjon at det må foreligge klanderverdig opptreden. Samtidig vil selvsagt bevillingshaver opptreden kunne ha betydning for valg av reaksjonsform.

Hvem skal ha myndighet.

Etter gjeldende retningslinjer har kontrollutvalget myndighet til å gi advarsel og inndra bevilling inntil 21 dager. Inndragning over 21 dager skal avgjøres av driftsstyret.

Rådmannen vil foreslå følgende endringer:

- *Reaksjon i form av
  - *advarsel foretas av rådmannen. Kontrollutvalget skal ha melding.*
  - *inndragning inntil 4 uker foretas av kontrollutvalget.*
  - *Inndragning over 4 uker og for resten av bevillingsperioden foretas av driftsstyret etter innstilling fra kontrollutvalget.**

Retningslinjer for reaksjonsform.

Særlig grove overtredelser:

Som anført foran er det noen brudd som skal regnes som så alvorlige at det er aktuelt med inndragning ved 1.gangs overtredelse.

Dette gjelder

A) når det selges eller skjenkes til person som ikke har lovlig alder.

B) når det selges eller skjenkes til person som er overstadig beruset.

C) når bevillingshaver ikke lenger tilfredsstillter vilkårene i § 1-7b) om uklanderlig vandel i forhold til alkoholloven

Mindre grove overtredelser.

Inn under dette faller bl. annet brudd på reklamebestemmelsene, forsinket innlevering av omsetningsoppgave etc.

Andre overtredelser som kan gi enten advarsel eller inndragning.

Eksempler på denne type overtredelser vil være gjentatte brudd på diskrimineringsbestemmelsen, brudd på skatte – og avgiftslovgivingen, salg og skjenking utover salgs og skjenketiden og gjentatt omsetning av narkotika på stedet. Her må det foretas en helt konkret vurdering om forholdet er av en slik art at det må reageres med advarsel eller inndragning.

Valg av reaksjonsform.

Det kan reageres enten med advarsel eller inndragning.

Inndragning kan være for kortere periode eventuelt for hele bevillingsperioden. Det siste kan være aktuelt når det ved gjentatte overtredelser er tydelig at bevillingshaver ikke har til hensikt å innrette seg eller viser åpenbar mangel på forståelse for utøvelse av bevillingen.

Forslag:

Bare unntaksvis kan det gis advarsel ved overtredelse som er særlig grov. Ved inndragning skal denne være minimum 7 dager, maksimum 14 dager ved 1.gangs overtredelse.

Ved gjentatt overtredelse skal bevilling inndras i minst 21 dager.

Ved mindre grove overtredelser eller andre overtredelser kan det reageres med advarsel eller inndragning.

I den grad overtredelsen ikke vurderes som alvorlig, skal det gis skriftlig advarsel.

Ved 2.gangsovertredelse skal det reageres med inndragning i 7 dager.

Er 2.gangs overtredelsen særlig grov skal bevillingen inndras for minst 14 dager.

Inndragning for resten av bevillingsperioden skal vurderes ved gjentatte overtredelser når minst en av overtredelsene er særlig grov.

Myndighet etter retningslinjene:

Rådmannen skal behandle alle saker om overtredelse, og kan selv gi advarsel når forholdet er mindre alvorlig.

Kontrollutvalget skal behandle alle saker hvor inndragning kan være en aktuell reaksjonsform.

Kontrollutvalget selv kan vedta inndragning i inntil 4 uker.

Driftstyret vedtar inndragning utover 4 uker etter innstilling fra kontrollutvalget.

Saksbehandling:

Rådmannen forestår saksbehandling av alle sakene, og sikrer at sakene behandles i tråd med alkohollovens bestemmelser, jfr. forvaltningslovens saksbehandlingsregler. Advarsel er ikke enkeltvedtak og kan ikke påklages. Inndragningsvedtak er enkeltvedtak og kan påklages til fylkesmannen. Alle vedtak skal begrunnes og det skal redegjøres for de vurderinger som ligger bak vedtaket.

Utvalgets behandling:

Utvalget sluttet seg enstemmig til rådmannens anbefaling i forhold til kontrollutvalgets myndighet.

Andre merknader:

Etter dagens forskrift kan det søkes om skjenkebevilling for enkeltanledninger etter lovens § 1-6, 3.ledd. Den bestemmelsen som gir hjemmel for dette er § 1-6, 2.ledd, siste setning. Dette vil bli rettet opp i den endrede forskriften. Samtidig vises til at dette punktet forutsetter at søker kan dokumentere / vise til at det gjelder en bestemt anledning hvor selve anledningen (arrangementet) fremstår som et klart avgrenset arrangement. Et eks. kan være en dansegalla.

Det vises til at bestemmelsen er et unntak fra hovedregelen, og slik sett skal den bare anvendes ved helt spesielle anledninger og ikke uthule lov eller vedtatte forskrifter.

Etter forskriftens § 4 kan driftstyret etter søknad, og ved helt spesielle anledninger, utvide skjenketiden for et skjenkested med inntil 1 time.

Det er reist spørsmål om praktiseringen av dette unntaket.

Når det nå foreslås at det skal være en skjenketid hele året, må denne bestemmelsen praktiseres som en sikkerhetsventil i de særlige tilfellene det åpenbart vil være rimelig å gi en utvidelse. Slik bestemmelsen er formulert er det viktig med en restriktiv praksis, ikke minst av hensyn til konsekvensene for andre søkere, jfr. prinsippet om likebehandling. Et eks. som kan vurderes etter dette alternativet er for eksempel en bedrift som skal feire et større jubileum, og vedkommende restaurant søker om utvidelse i den anledning. Bryllup, fødselsdager/ merkedager vil som regel falle utenfor begrepet "spesiell anledning" selv om anledningen er spesiell for de det gjelder.

Serveringsforskriften:

Som det fremgår av utvalgets anbefaling er åpningstidene for serveringssteder satt til mellom 0600-0230, dvs. en halv time etter skjenketidens opphør. Spesielt politiet har påpekt at matservering lenge etter at skjenkestedene er lukket har medført at mange mennesker oppholder seg lengre i byen, og den politimessige erfaringen av dette er at det blir flere folk i sentrum over lengre tid utover natten og det er registrert mer bråk som følge av dette.

Forslaget tar hensyn til disse erfaringene.

Etter lovens § 15 vil endring av åpningstiden først kunne gjøres gjeldende 3 måneder etter vedtaksdato.

Avslutning:

Når saken er endelig behandlet i bystyret vil de endrede forskrifter bli kunngjort på vanlig måte. Såfremt bystyret avgjør saken i møte 22.mai 2008 vil forskriftene tre i kraft fra 1.juni 2008. De som i dag berøres av forskriftsendringen vil bli tilskrevet.

Rådmannen vil informere Securitas om endringene, herunder at det er ønsket forsterket kontroll i en 4. ukers periode i juni/juli.

Rådmannen vil også legge alle endringer inn i revidert alkoholpolitisk plan slik at kommunen har et samlet dokument som er à jour og tilgjengelig for bransjen og allmennheten.

Rådmannens forslag til vedtak:

- 1: Arendal bystyre vedtar følgende endring i forskrift om salg – og skjenking etter alkoholloven for Arendal kommune:

Ny § 2: Skjenketider

1. Skjenktiden for øl og vin er fra kl.0900 - 0200 alle dager.
2. Skjenketid for brennevin er fra kl.1300 - 0100 alle dager.

For øvrig gjøres ingen endringer i gjeldende forskrift.
Endringen trer i kraft fra 1.juni 2008.

- 2: Arendal bystyre vedtar følgende endring i forskrift om åpningstid for serveringssteder, Arendal kommune:

Åpningstiden for serveringssteder er: Alle dager fra 0600 – 0230.
Endringen trer i kraft 3 måneder etter vedtaksdato.

- 3: Arendal bystyre vedtar ”ad hoc utvalgets” enstemmige forslag om endring i oppgave og myndighetsutøvelse for rådmann, kontrollutvalg og driftsstyret for så vidt gjelder kontroll med og brudd på alkoholloven.